

PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA ZVANJE RESTAURATORA SLIKARSTVA I POLIKROMNE DRVENE SKULPTURE

1. OPĆI DIO

I. USMENI DIO ISPITA

Usmeni dio ispita sastoji se iz sljedećeg predmeta:

1. Osnove državnog i pravnog poretka Republike Hrvatske, te zakonodavstvo Republike Hrvatske u području muzejske djelatnosti i zaštite i očuvanja kulturnih dobara.

Sadržaj predmeta: Ustav Republike Hrvatske, radno zakonodavstvo i propisi, zakonodavstvo u kulturi

Literatura:

1. Ustav Republike Hrvatske // »Narodne novine«, br. 85/2010 (pročišćeni tekst) i 5/2014 – Odluka Ustavnoga suda Republike Hrvatske
2. Zakon o sustavu državne uprave // »Narodne novine«, br. 150/11, 12/13, 93/16 (Čl. 53.-59. Državna uprava u županiji, gradu, općini).
3. Zakon o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave // »Narodne novine«, br. 93/16 Čl. 14. (Djelokrug Ministarstva kulture)
4. Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi // »Narodne novine«, br. 33/01., 60/01- vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15) Čl. 18.-23. (Samoupravni djelokrug, općine, grada i županije)
5. Zakon o radu // »Narodne novine«, br. 93/14 (Glave I.i II, članci 1-25., 28., 29., 53-72., 101.-106., 112-130.)
6. Zakon o muzejima // »Narodne novine«, br. 110/15, s pripadajućim Pravilnicima.
7. Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara // »Narodne novine«, br. 69/99, 151/03, 157/03 – ispravak, NN 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14) s pripadajućim Pravilnicima.
8. Zakon o arhivskom gradivu i arhivima // »Narodne novine«, br. 105/97, 64/00 i 65/09
9. Zakon o kulturnim vijećima // »Narodne novine«, br. 48/04, 44/09 i 68/13.
10. Zakon o knjižnicama // »Narodne novine«, br. 105/97, 5/98, 104/00 i 69/09 Čl. 1.-12., 28. i 45.
11. Europska kulturna konvencija // "Narodne novine", Međunarodni ugovori br. 6/94
12. Konvencija o zaštiti i promicanju raznolikosti kulturnih izričaja // "Narodne novine", Međunarodni ugovori br. 5/07.
13. Konvencija o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine // „Narodne novine“, Međunarodni ugovori br. 12/93, UNESCO, Pariz, 23. studenoga 1972. godine.
14. Konvencija o zaštiti arhitektonskog blaga Europe // „Narodne novine“, Međunarodni ugovori br. 6/94, Vijeće Europe, Granada, 3. listopada 1985. godina
15. Europska konvencija o zaštiti arheološke baštine (revidirana) // „Narodne novine“, Međunarodni ugovori br. 4/04 i 9/04 objava, Vijeće Europe, Valetta 16. siječnja 1992. godina.
16. Konvencija UN o pravu mora // „Narodne novine“, Međunarodni ugovori br. 9/2000 čl. 303.
17. Konvencija o zaštiti podvodne kulturne baštine // „Narodne novine“, Međunarodni ugovori br. 10/04., UNESCO, Pariz, 2. studenoga 2001. godine
18. Konvencija o zaštiti nematerijalne kulturne baštine // „Narodne novine“, Međunarodni ugovori br. 5/05 i 5/07

19. Okvirna konvencija Vijeća Europe o vrijednosti kulturne baštine za društvo /"Narodne novine", Međunarodni ugovori br. 5/07.
20. Europska konvencija za zaštitu audiovizualne baštine //„Narodne novine“, Međunarodni ugovori br. 5/07.
21. Konvencija o mjerama zabrane i sprječavanja nedozvoljenog uvoza, izvoza i prijenosa vlasništva kulturnih dobara //„Narodne novine“, Međunarodni ugovori br. 12/93., Pariz, 14. studenoga 1970. godine.
22. UNIDROIT-ova Konvencija o ukradenim ili nezakonito izvezenim kulturnim dobrima //„Narodne novine“, Međunarodni ugovori br. 5/2000 i 6/02., Rim, 24. lipnja 1995. godine.
23. Konvencija za zaštitu kulturnih dobara u slučaju oružanog sukoba i Protokol u vezi sa zabranom izvoza kulturnih dobara s okupiranih teritorija //„Narodne novine“, Međunarodni ugovori br. 12/93 i 6/02, Haag, 14. svibnja 1954. godine.
24. Drugi Protokol uz Konvenciju za zaštitu kulturnih dobara u slučaju oružanog sukoba //„Narodne novine“, Međunarodni ugovori br. 11/05., Haag, 26. ožujka 1999. godine.
25. Konvencija o europskim krajobrazima // „Narodne novine“, Međunarodni ugovori br. 12/02
26. Uredba Vijeća (EZ) br. 116/2009 od 18. prosinca 2008. o izvozu kulturnih dobara (kodificirani tekst)
27. Provedbena Uredba Komisije (EU) br. 1081/2012 od 9. studenog 2012. za potrebe Uredbe Vijeća (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara (kodificirani tekst)
28. Direktive i drugi akti Europske unije o zaštiti kulturne baštine
29. Preporuke UNESCO-a o zaštiti kulturne baštine.
30. Povelje i Preporuke ICOMOS-a i ICOM-a.
31. Statuti Međunarodnog savjeta za muzeje UNESCO-a (ICOM), 2007., <http://icom.museum/statutes.html>.

2. POSEBNI DIO

I. PISMENI DIO ISPITA

Pismeni dio ispita polaže se sukladno čl. 6. i 22. Pravilnika o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u muzejskoj struci („Narodne novine“, br 97/10).

II. USMENI DIO ISPITA

Usmeni dio ispita sastoji se iz četiri predmeta:

1. *Suvremene metode konzervatorsko-restauratorske zaštite muzejske građe**

Teorija konzervacije i restauracije

- Definicija i pojam konzerviranja i restauriranja, preventivna konzervacija; aktivna i pasivna preventivna zaštita
- Temeljni etički principi konzervacije i restauracije
- Uvjeti čuvanja muzejskih zbirki prema vrsti materijala

Konzervatorsko-restauratorska praksa

- Odlučivanje o konzervatorsko-restauratorskom postupku
- Određivanje metodologije
- Vođenje konzervatorsko-restauratorske dokumentacije i zapisnika o stanju umjetnina
- Uloga konzervatora-restauratora u izložbenoj djelatnosti muzeja
- Praktični načini zaštite muzejskih zbirki prilikom izlaganja i u čuvaonicama

Ispitna literature za zvanje restauratora slikarstva i polikromne drvene skulpture

Obavezna literature

Knut Nicolaus (Christine Westphal-editor): **The Restoration of Paintings**, Köln, Konemann, 1999.

Denis Vokić: Preventivno konzerviranje slika, polikromnog drva i mješovitih zbirki, Zagreb, 2007.

Denis Vokić: Smjernice konzervatorsko-restauratorskog rada, Zagreb, 2007.

Charles Velson Horie: **Materials for Conservation**, Butterworth-Heinemann, 1987.

Painted wood - history and conservation 1998., publikacija čiji dijelovi se mogu naći na webu:

http://www.getty.edu/conservation/publications_resources/pdf_publications/paintedwood.html

Želimir Laszlo: **Priručnik za preventivnu zaštitu slika**, MDC, Zagreb 2001.

ICOM-ov kodeks profesionalne etike, Zagreb: Hrvatsko muzejsko društvo, 2002. (izdano kao prilog uz: Vijesti muzealaca i konzervatora, 1/2002.)

Preporučena dodatna literatura

Issues in the Conservation of Paintings David Bomford and Mark Leonard (Editors) Getty Conservation Institute, Los Angeles, 2005.

Historical and Philosophical Issues in the Conservation of Cultural Heritage, Nicholas Price, M. Kirby Talley (Editors) Getty Conservation Institute, Los Angeles, 1996

Jonathan Ashley Smith: **Risk assessment in object conservation**, Routledge, Oxford 1999.

Conservation of Easel Paintings (Routledge Series in Conservation and Museology) Joyce Hill Stoner, Rebecca Rushfield (Editors) Routledge, Oxford 2012.

Barbara Appelbaum: **Conservation Treatment Methodology**, CreateSpace Independent Publishing Platform, 2011.

The Structural Conservation of Panel Paintings: Proceedings of a Symposium at the J. Paul Getty Museum, Kathleen Dardes and Andrea Rothe (editors), Getty Conservation Institute, Los Angeles 1998. Publikacija dostupna u dijelovima na web stranici:

http://www.getty.edu/conservation/publications_resources/pdf_publications/panelpaintings.html

Shayne Rivers and Nick Umney; **Conservation of furniture**, Butterworth-Heinemann, 2003, dostupna u pdf-u na web-u: http://wood.woodtools.nov.ru/books/conserv_furn/conserv_furn.pdf

2. Osnove muzejske dokumentacije

Sadržaj predmeta:

- Muzeološka funkcija istraživanja – dokumentiranja; principi dokumentiranja; osnovni oblici dokumentacije u muzeju: inicijalna ili ulazna (knjiga ulaza) i trajna (inventarna knjiga, katalog muzejskih predmeta, knjiga izlaza); osnovni postupci dokumentiranja: inventarizacija (upisivanje u inventarnu knjigu i nanošenje ili pridruživanje inventarnog broja muzejskom predmetu) i katalogizacija; osnovne vrste podataka: tekstualni i vizualni; stvaranje i obrada vizualnih podataka - fototeka; standardi u muzejskom okolišu; standardi podataka za obradu muzejske građe; kontrola nazivlja prigodom obrade muzejske građe – liste pojmova, klasifikacije i tezaursi; zaštita muzejske dokumentacije.

Obavezna literatura:

1. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi. // Narodne novine, br. 108/02.
2. Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja uvida u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju. // Narodne novine, br. 115/01.
3. Tuđman, Miroslav. Dokumentalistika: Rječnik odabranih pojmova. // Obavijest i znanje. Zagreb: Zavod za informacijske studije, 1990. Str. 155-231.
4. Međunarodne smjernice za podatke o muzejskom predmetu: CIDOC-ove kategorije podataka. Zagreb: Hrvatsko muzejsko društvo, 2000. (izdano kao prilog Vijesti muzealaca i konzervatora, 1/4, 1999.)

Preporučena literatura:

Maroević, Ivo. Dokumentacija. // Uvod u muzeologiju. Zagreb: Zavod za informacijske studije, 1993. Str. 189-199.

3. Muzeografija

Sadržaj predmeta:

- Definicija muzeografije,
- Primjena muzeološke teorije u muzejskoj praksi,
- Postupnost nastajanja stalnoga postava ili povremene izložbe, od ideje do realizacije postava.
- Uloga muzeografskih pomagala u vizualizaciji izložbe ili stalnog postava,
- Obrada muzejske građe,
- Poznavanje osnovnih propisa o vođenju inventara i principima dokumentiranja muzejskih predmeta.
- Praktični rad u zbirkama, osnove poznavanja, čuvanja i fizičke zaštite predmeta

Obvezna literatura:

1. Maroević, Ivo. Muzeografija i muzej. // Uvod u muzeologiju. Zagreb: Zavod za informacijske studije, 1993. str. 70 -88.
2. Šola, Tomislav. Eseji o muzejima i njihovoj teoriji / prema kibernetičkom muzeju. Zagreb: HNK ICOM, 2003.
3. Muzejska izložba (tema broja). // Informatica museologica. 34, 3 / 4, 2003.
4. The Manual of Museum Exhibitions. Ed. by Barry Lord and Gail Dexter Lord. AltaMira Press. Canada. 2002.
5. Izazov za muzealce: muzeološko školovanje i stručno usavršavanje (tema broja). // Informatica museologica. 34, 1 / 2, 2003.

6. Dean, David. Museum exhibition: theory and practice. London; New York: Routledge. 1994.
7. Novi postavi (tema broja). // Informatica museologica. 25, 1 / 4, 1994.
8. Novi stalni postavi u muzejima i galerijama poslije Domovinskog rata (tema broja). // Informatica museologica. 30, 1 / 4, 1999.
9. Osnove zaštite i izlaganja muzejskih zbirki. Zagreb: Muzejski dokumentacijski centar, 1993.

Preporučena literatura:

1. Lord, Barry. The Manual of Museum Learning. AltaMira Press. Canada. 2007.
2. Museografia didactica / coordinatores Joan Santacana Mestre, Nuria Serrat Antoli. – Barcelona: Ariel, 2005.
3. Šojat Bikić, Maja. Mašić, Boris. Evaluacija izložbe *Dobro mi došel prijatelj – Viki Glovacki* na temelju provedenog istraživanja među posjetiteljima / korisnicima. // Informatica museologica. 37, 1 / 4, 2006. str. 125 – 132.
4. Belcher, Michael. Exhibitions in museums. Leicester; London: Leicester University Press, 1992.
5. Mensch, Peter van. Muzeji i autentičnost. // Informatica museologica. 16, 3 / 4, 1985. str. 2 – 4.
6. Maroević, Ivo. Zamjena za muzejske predmete: (tipologija i definicija). // Informatica museologica. 16, 3 / 4, 1985. str. 5 – 6.
7. Museum Practice, magazine. London : Museums Association (MP website: www.museumsassociation.org/mp)
8. Museums Journal. London : Museums Association (MJ website: www.museumsassociation.org/mj&IXPOS=mahead3)